

Cuprins

ABREVIERI	5
CAPITOLUL I. TEORIA GENERALĂ A DREPTULUI PENAL	7
§ 1. Infracțiunea și reacția socială împotriva ei.....	7
1. Origini și perspective	7
2. Formele fenomenului infracțional	8
3. Combaterea infracționalității. Politici penale	9
4. Incriminare-dezincriminare	10
§ 2. Dreptul penal și știința dreptului penal	11
5. Dreptul penal ca subsistem al sistemului juridic național.....	11
6. Denotații	11
7. Definiția dreptului penal	12
8. Caracterele dreptului penal	14
9. Știința dreptului penal.....	15
§ 2. Izvoarele dreptului penal.....	17
10. Noțiuni	17
11. Izvoare interne. Legea penală. Noțiuni	17
12. Categoriile de legi penale	17
13. Constituția României și constituționalitatea legii penale.....	18
14. Codul penal.....	19
15. Legi penale complementare.....	20
16. Legi speciale penale și legi nepenale care conțin dispoziții penale	20
17. Legi penale permanente și legi penale temporare.....	21
18. Legi penale ordinare și legi penale excepționale	21
19. Ordonanțele guvernului	21
20. Decretele prezidențiale	22
21. Cutuma. Reciprocitatea.....	23
22. Jurisprudența.....	24
23. Deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție	24
24. Izvoare externe. Tratatul și convențiile internaționale	25
25. Deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului	26
26. Legislația națională și dreptul comunitar	27

§ 3. Principiile dreptului penal	28
27. Constituționalizarea și internaționalizarea unor principii ale dreptului penal	28
28. Principiul legalității incriminărilor și pedepselor.....	29
29. Principiul egalității în fața legii.....	33
30. Principiul răspunderii penale subiective (<i>nulla poena sine culpa</i>)	34
31. Principiul răspunderii penale personale (pentru fapta proprie).....	35
32. Principiul proporționalizării și al individualizării sancțiunilor penale.....	36
33. Principiul unicității răspunderii penale (<i>non bis in idem</i>)	36
§ 4. Norma penală și interpretarea ei.....	37
34. Norma penală. Noțiune și caracteristici	37
35. Structura normei penale de incriminare.....	38
36. Categoriile de norme penale	40
37. Norme penale generale și norme penale speciale	40
38. Norme imperative și norme permissive.....	41
39. Norme penale complete și norme penale divizate	42
40. Norme punitive și norme stimulative.....	43
41. Interpretarea normelor penale. Noțiunea, felurile și scopul interpretării normei penale	43
42. Metode de interpretare a normelor penale. Evoluția și sensul noțiunii de metode de interpretare.....	45
43. Metoda literală	45
44. Metoda interpretării analogice	46
45. Interpretarea teleologică.....	48
46. Rezultatele și limitele interpretării.....	49
§ 5. Raportul juridic penal și faptele penale.....	50
47. Raportul juridic penal. Feluri și caracteristici.....	50
48. Structura raporturilor juridice penale.....	52
49. Subiecții raporturilor juridice penale	52
50. Conținutul raporturilor juridice penale. Drepturile penale subiective	54
51. Obiectul raporturilor juridice penale.....	56
52. Nașterea și durata raporturilor juridice penale	57
53. Raportul penal și raportul procesual penal.....	58
§ 6. Faptele juridice penale	59
54. Noțiunea de fapte juridice și clasificarea lor.....	59
§ 7. Codurile penale române	61
55. Codul penal de la 1864 și evoluția legislației și a științei penale până la unificarea legislativă în cadrul României Mari	61
56. Unificarea legislativă, Codul penal Carol al II-lea și evoluția legislației penale până în 1968.....	62
57. Codul penal din 1968 și evoluția ulterioară a legislației penale.....	65

CAPITOLUL II. APLICAREA LEGII PENALE ÎN TIMP ȘI SPAȚIU	68
§ 1. Spațiul, timpul și efectele lor asupra aplicării dreptului.....	68
58. Extraactivitatea și extraterritorialitatea legii penale.....	68
§ 2. Aplicarea legii penale române în timp	69
59. Principiile care guvernează aplicarea legii penale în timp.....	69
60. Principiul activității legii penale. Enunțare și semnificații	69
61. Intrarea în vigoare a legii.....	70
62. Ieșirea din vigoare a legii.....	71
63. Situația normelor juridice incomplete.....	73
64. Inaplicabilitatea legii penale	73
65. Determinarea momentului săvârșirii infracțiunii	74
66. Concursul de legi penale.....	75
67. Principiul neretroactivității legii penale.....	77
68. Retroactivitatea legii de dezincriminare	79
69. Retroactivitatea legii interpretative.....	81
70. Abandonarea retroactivității legii care prevede măsuri de siguranță sau măsuri educative	81
71. Ultraactivitatea legii penale	82
72. Sunt ordonanțele de urgență legi extraordinare?	83
73. Aplicarea legii mai favorabile. Succesiunea legilor penale și teoriile privind rezolvarea situațiilor tranzitorii	84
75. Situația pedepselor complementare în caz de aplicare a legii mai favorabile faptelor în curs de judecată.....	90
76. Situația ordonanțelor de urgență respinse de Parlament.....	90
77. Aplicarea obligatorie a legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei	91
78. Mai este posibilă aplicarea facultativă a legii mai favorabile?.....	95
§ 3. Aplicarea legii penale în spațiu	96
79. Teritorialitatea legii penale.....	96
80. Situația forțelor armate străine aflate pe teritoriul național	98
81. Situația navelor și aeronavelor.....	100
82. Imunitățile și inviolabilitățile prevăzute în dreptul intern.....	101
83. Imunitățile diplomatice	101
84. Personalitatea legii penale	103
85. Realitatea legii penale.....	106
86. Universalitatea legii penale.....	108
87. Extrădarea. Noțiune. Caracterizare.....	109
88. Preeminența dreptului internațional în materia extrădării	110
89. Sisteme de acordare a extrădării	111
90. Condiții privind persoanele extrădabile.....	111

91. Condiții privitoare la infracțiunile pentru care poate fi admisă extrădarea	113
92. Infracțiuni exceptate de la extrădare	114
93. Condiții privind acțiunea penală	115
94. Mandatul european de arestare	116
CAPITOLUL III. TEORIA GENERALĂ A INFRACTIUNII	117
§ 1. Aspecte generale	117
95. Infracțiunea – fenomen social și juridic	117
96. Între definirea legală și definirea doctrinară a infracțiunii	118
97. Definiția infracțiunii în Noul Cod penal	120
§ 2. Trăsăturile caracteristice ale infracțiunii	121
98. Enunțarea trăsăturilor caracteristice ale infracțiunii	121
99. Faptă prevăzută de legea penală (tipicitatea)	122
100. Caracterul nejustificat al faptei (antijuridicitatea)	122
101. Caracterul imputabil al faptei	123
102. Vinovăția ca trăsătură caracteristică a infracțiunii	124
103. Teorii privind vinovăția	124
104. Factorii vinovăției	125
105. Formele legale ale vinovăției	126
106. Vinovăția sub forma intenției	127
107. Vinovăția sub forma culpei	129
108. Vinovăția sub forma praeterintenției	133
§ 3. Clasificarea infracțiunilor	134
109. Clasificarea după gravitatea infracțiunii	134
110. Clasificare după latura obiectivă a infracțiunii	135
111. Clasificarea în raport cu forma de vinovăție	135
112. Clasificări în legătură cu subiectul infracțiunii	136
113. Clasificări în raport de condițiile procedurale	136
114. Infracțiuni politice și de drept comun	136
115. Infracțiunile de terorism	137
116. Infracțiunile de presă	137
117. Criminalitatea organizată	138
§ 4. Conținutul constitutiv generic al infracțiunii	138
118. Noțiune. Elemente constitutive	138
119. Clasificarea conținuturilor de infracțiune	139
120. Condiții privitoare la obiectul infracțiunii	141
121. Obiectul juridic al infracțiunii	142
122. Obiectul material al infracțiunii	143
123. Persoana fizică – subiect activ al infracțiunii	143

124. Tipuri de infractori și modele de reacție socială împotriva lor	147
125. Persoana juridică subiect activ al infracțiunii. Sfera persoanelor juridice care răspund penal	148
126. Infracțiunile care pot antrena răspunderea persoanei juridice	151
127. Persoanele fizice care pot antrena răspunderea persoanei juridice	152
128. Răspunderea penală a persoanei juridice și răspunderea persoanei fizice	153
129. Subiectul pasiv al infracțiunii. Noțiune	154
130. Condițiile speciale privind subiectul pasiv al infracțiunii	156
131. Categoriile de subiecți pasivi ai infracțiunii	156
132. Latura obiectivă a infracțiunii. Noțiunea și elementele componente	158
133. Fapta (Elementul material)	158
134. Urmarea socialmente periculoasă	161
135. Raportul cauzal	163
136. Teorii privind raportul de cauzalitate	165
137. Locul, timpul, mijloacele și modul de săvârșire – elemente circumstanțiale ale laturii obiective a infracțiunii	166
138. Latura subiectivă a infracțiunii. Noțiune și structură	167
139. Dovedirea vinovăției	168
140. Mobilul și scopul infracțiunii	169
§ 5. CAUZELE JUSTIFICATIVE	170
141. Noțiune și efecte	170
142. Legitima apărare	172
143. Starea de necesitate	177
144. Exercițarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații	180
145. Consimțământul persoanei vătămate	183
§ 6. Cauzele de neimputabilitate	187
146. Noțiune și efecte	187
147. Constrângerea fizică	189
148. Constrângerea morală	192
149. Excesul neimputabil	198
150. Minoritatea făptuitorului	202
151. Iresponsabilitatea	210
152. Intoxicația	219
153. Eroarea	228
154. Cazul fortuit	243
§ 7. Formele infracțiunii intenționate	253
155. Fazele realizării acțiunii infracționale. <i>Iter criminis</i>	253
156. Formele infracțiunii intenționate	255
157. Faza actelor preparatorii	255

158. Forma infracțiunii – fapt tentat. Tentativa	258
159. Condițiile de existență a tentativei	258
160. Delimitarea tentativei de actul preparator	259
161. Poziția doctrinei și practicii judiciare a instanțelor române	261
162. Formele tentativei	261
163. Tentativa întreruptă (imperfectă) și tentativa terminată (perfectă)	262
164. Tentativa proprie și tentativa improprie	263
165. Tentativa absolut improprie și infracțiunea putativă	265
166. Infracțiuni la care tentativa nu este posibilă	265
167. Incriminarea și sancționarea tentativei	269
168. Cazurile de nepedepsire a tentativei	271
169. Desistarea	272
170. Împiedicarea producerii rezultatului	274
171. Sancționarea actelor de executare calificate	276
172. Infracțiunea fapt consumat; Infracțiunea fapt epuizat	276
§ 8. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	278
173. Unitatea de infracțiuni. Noțiune	278
174. Unitatea naturală de infracțiune și formele ei. Noțiune	278
175. Infracțiunea simplă	279
176. Infracțiunea continuă	280
177. Infracțiunea deviată	281
178. Unitatea legală de infracțiune. Noțiune și forme	282
179. Infracțiunea continuată	283
180. Infracțiunea complexă	287
181. Infracțiunea progresivă	290
182. Infracțiunea de obicei	291
183. Pluralitatea de infracțiuni. Noțiune și forme	292
184. Concursul de infracțiuni. Definiție și forme	293
185. Condițiile de formă ale concursului de infracțiuni	294
186. Concursul real de infracțiuni	295
187. Concursul ideal	297
188. Concursul ideal de infracțiuni și concursul de norme juridice	299
189. Sisteme de sancționare a concursului de infracțiuni	299
190. Sancționare a concursului de infracțiuni potrivit noului Cod penal	300
191. Descoperire ulterioară a concursului de infracțiuni	301
192. Recidivismul și recidiva. Definiție	303
193. Termenii recidivei	305
194. Condițiile generale ale recidivei	305
195. Formele recidivei	310
196. Condamnări care nu atrag starea de recidivă	312

197. Recidiva postcondamnatore.....	313
198. Recidiva postexecutorie.....	314
199. Recidiva internațională.....	316
200. Sancționarea recidivei.....	317
201. Descoperirea ulterioară a stării de recidivă.....	320
202. Pluralitatea intermediară.....	321
203. Pedepsele complementare, pedepsele accesorii și măsurile de siguranță în caz de pluralitate de infracțiuni.....	322
§ 9. Pluralitatea de infractori.....	323
204. Aspecte generale privind pluralitatea de infractori.....	323
205. Participația penală. Noțiune, forme, natura juridică.....	325
206. Condițiile participației penale.....	327
207. Formele participației proprii (perfecte).....	329
208. Autoratul.....	330
209. Coautoratul.....	331
210. Infracțiuni la care coautoratul nu este posibil.....	334
211. Instigarea. Definiție și condiții.....	335
212. Formele instigării.....	337
213. Complicitatea. Definiție și condiții.....	338
214. Formele complicității.....	340
215. Forme speciale de participație penală.....	341
216. Pedepsa în caz de participație proprie.....	343
217. Circumstanțele reale și personale. Modul de răsfrângere asupra participanților.....	345
218. Împiedicarea de către participant a săvârșirii infracțiunii.....	347
219. Participația improprie.....	350
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ.....	353